

Begroting 2025-2028: vragen van fracties commissievergadering op 17 oktober 2024

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
AANBIEDINGSBRIEF / INLEIDING					
1			CDA	Wat is de actuele stand van zaken ten aanzien van de vergoeding uit het Gemeentefonds (na doorvoering van de aanpassingen vermeld in de meicirculaire 2024). Zijn er nog ontwikkelingen sindsdien?	Zie hiervoor de raadsinformatiebrief (aan de vergaderstukken toegevoegd)
2			CDA	Als gemeenteraad zijn we ook erg geïnteresseerd in trends. Is het mogelijk om voor de verplichte indicatoren meerjarig inzicht te geven (5 jaar terug) en eventueel ook een verwachting 2 jaar vooruit, uitgaande van het bestaande beleid.	Wij zijn voornemens om de opmaak van de P&C artikelen (nog verder) te verbeteren. We zullen deze suggestie ter inspiratie meenemen in de verbeterplannen.
3		4-5	ESA	Wethouder Kraaijeveld noemde in raadsvergadering van september m.b.t. schaa sprong dat de te verwachten tekorten 'een rimpel' in de financiële doorkijk tot en met 2040 is. Graag ontvangen we een nadere (financiële) onderbouwing van deze uitspraak van hem.	Dit betreft een politieke vraag.
4		6	ESA	De gemeente Eersel wordt erg ruim gekort t.o.v. andere gemeenten in NL. Wat is daarvan de reden? En in orde van welk bedrag moeten we dan denken leges?	Hier wordt gewezen op de financiële effecten van de herijking van het gemeentefonds. Dit betreft een nadeel van € 63,- per inwoner (1,2 miljoen). Het rijk heeft de wijze van verdeling van de rijksmiddelen in het gemeentefonds vanaf 2023 gewijzigd en het aantal verdeelmaatstaven fors verlaagd. O.a. op het sociaal domein worden we gekort. De verbanden zijn lastig te achterhalen. Op dit moment hebben we €10,50 per inwoner (circa 2 ton) nog niet vertaald in onze begroting. In afwachting van evaluatie door het ROB lopen we nog financieel risico voor dit bedrag. Zie ook toelichting op blz. 73 onderaan en op blz. 92 onder het kopje herijking.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
5		6	ESA	Laatste alinea: Wat zou dat dan betekenen voor onze reserves als deze korting hier wel uit gedekt wordt? Kunt u een reserve aandragen waaruit deze gedekt zou kunnen worden?	De korting in het gemeentefonds is structureel en derhalve is het geen structurele oplossing om deze te dekken uit de reserves. Op blz. 143 wordt toegelicht dat er sinds kort wel reserves ingezet kunnen worden voor structurele lasten. Aangegeven is dat bij de voorbereiding van de voorjaarsnota 2026-2029 wordt onderzocht of de mogelijkheid wordt toegepast om de begroting meerjarig sluitend te krijgen.
PROGRAMMA'S					
	0.	Sociale voorzieningen			
6			KB	Uit de cliëntervaringsonderzoeken blijkt dat ongeveer de helft van de cliënten van de bijzondere bijstand de formulieren niet duidelijk vindt en dat bijna 40% niet bekend is met de onafhankelijke clientondersteuner. Het gemiddelde cijfer is een 6,6. Bij schuldhelpverlening is het gemiddelde cijfer dat men geeft voor de ondersteuning een 5,9. Hoe gaat men dit in 2025 verbeteren?	Samen met KempenPlus (voor bijzondere bijstand) en MD (voor schuldhelpverlening) gaan we onderzoeken hoe respectievelijk het formulier en de ondersteuning kunnen worden verbeterd. Voor wat betreft de onafhankelijke cliëntondersteuner sluit dit percentage aan bij het landelijk percentage. In de brief die cliënten na een melding ontvangen staat opgenomen dat gebruik gemaakt kan worden van een onafhankelijke cliëntondersteuner. Ook wordt bij het maken van een afspraak dit nogmaals aan de cliënt gemeld. In de praktijk blijkt vaak ook dat cliënten hiervan geen gebruik hoeven maken, omdat ze iemand uit het eigen netwerk hebben die bij het intake gesprek aansluit.
7			KB	Wat wordt in 2025 ondernomen om sociaal-economische gezondheidsverschillen te verkleinen in de gemeente Eersel?	Voor het verminderen van gezondheidsverschillen kun je leefstijlinterventies inzetten, maar daarnaast is een integrale aanpak van belang. Dat doen we grotendeels al door inzet schuldhelp, voorzieningen voor minima, aanbieden van subsidie voor het peuterprogramma en voorkomen van onderwijsachterstanden met voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast zetten we in op de volgende ketenaanpakken en leefstijlinterventies: - Welzijn op recept - GLI (Gecombineerde Leefstijl Interventies) via doorverwijzing huisarts - Kansrijke Start - #Kempenbranie (middelengebruik verminderen door aanpak vanuit positieve gezondheid op verschillende leefdomen) Kempen in Beweging onderzoekt vanuit de doelstellingen van het Kempisch Sport- en Beweegakkoord hoe we meer bewegen in het basisonderwijs en de kinderopvang kunnen faciliteren.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
8		12	ESA	Hoeveel 16 t/m 22 jarigen uit de gemeente Eersel worden door Kempenplus ondersteund?	24 Inwoners uit de gemeente Eersel.
9		12	ESA	Waarom heeft de gemeente Eersel minder dan gemiddeld bijstandsgerechtigden?	Dit kan verklaard worden doordat de arbeidsmarkt in de Kempen zeer solide is en Kempische bedrijven/ondernemers bereid zijn kansen te bieden aan werkzoekenden, ook al hebben zij een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt.
10		13	ESA	Hoe komt het aantal re-integratietrajecten flink is gestegen?	De inzet van re-integratietrajecten gebeurt altijd op basis van nut en noodzaak in het concrete geval. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende doelgroepen. KempenPlus hanteert, op basis van de opdracht daaromtrent van de gemeenten, het principe dat gerichte dienstverlening wordt ingezet zolang dat nodig is teneinde re-integratie op participatie (blijvend) te realiseren. Afhankelijk van de omvang en de samenstelling van het klantenbestand worden trajecten ingezet. In aantallen fluctueert het aantal trajecten door de jaren heen.
11		13	ESA	Kempenplus: wat kost Kempenplus? Zijn dat de apparaatskosten op pag. 15? Van bijna € 6 mln.?	De uitvoeringskosten van Kempenplus worden aan uw raad transparant gedeeld middels zienswijze over hun begroting. Op 2 juli jl. is hun begroting 2025 in uw raad behandeld. Het aandeel van gemeente Eersel in hun begroting jaarschijf 2025 is € 5.006.000,-. Hiernaast betalen we nog 3,5 miljoen aan programmakosten (lees voornamelijk uitkeringen) De apparaatskosten van bijna € 6 miljoen op pagina 15 omvatten de uitvoeringskosten van Kempenplus ad € 5.006.000,-. Daarnaast worden er ook lasten van maatschappelijke dienstverlening en uren door gemeente Eersel zelf aan dit programma toegerekend
12		13	ESA	Waarom duurt het onderzoek bij Kempenplus (of de kosten nog opwegen tegen de effecten) zo lang? In welk kwartaal kunnen wij de uitkomsten van dit onderzoek verwachten?	In 2023 hebben de Kempengemeenten een verkenning laten uitvoeren met betrekking tot toekomstige keuzes voor de uitvoering van inkomensondersteuning, begeleid en beschut werk, (arbeids-)participatie en inburgering. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek hebben de gemeenten vervolgens besloten een vervolgonderzoek voor KempenPlus te laten uitvoeren, gericht op twee scopes: - Scope 1 richt zicht op het optimaliseren van de interne organisatie van KempenPlus; - Scope 2 heeft betrekking op de financiële bestaanszekerheid van inwoners en een optimale integrale uitvoering van de taken. Medio december 2024 is dit vervolgonderzoek afgerond.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
13		13	ESA	Wat is per heden de status van huisvesting van statushouders? Hoeveel lopen we thans achter op de taak?	De taakstelling voor 2024, eerste helft, bedraagt 40 statushouders (inclusief achterstand van 19 uit de vorige perioden). We hebben 24 personen gehuisvest zodat we de achterstand met 3 hebben ingelopen. De taakstelling voor de tweede helft van 2024 bedraagt 35 statushouders (inclusief de resterende achterstand van 16). Tot 1 oktober 2024 hebben we 8 personen gehuisvest zodat we dit jaar nog 27 moeten huisvesten. We zien dat het behalen van de taakstelling moeilijk blijft doordat we momenteel geen gezinnen gekoppeld hebben aan onze gemeente maar uitsluitend alleenstaanden. Dit betekent dat we waarschijnlijk 27 woningen voor de 27 te huisvesten personen de komende maanden beschikbaar moeten krijgen. Nareizigers tellen ook mee in het aantal te huisvesten personen. Als gevolg van Rijksbeleid zien wij echter dat er momenteel nauwelijks tot geen nareizigers komen. Voor meer informatie over de huisvesting van statushouders over de eerste helft van 2024 en het toezichtoordeel van de provincie verwijzen wij u graag naar de raadsinformatiebrief met ID 452 d.d. 25-09-2024.
14		14	ESA	Wat heeft het plan van aanpak met de woningstichting om statushouders te vestigen al opgeleverd?	Samen met WSZ is hard gewerkt aan de huisvesting van statushouders. Doordat in de eerste helft van 2024 meer sociale huurwoningen beschikbaar zijn gekomen (onder meer door de realisatie van 28 verplaatsbare woningen en de oplevering van enkele nieuwbouw sociale huurwoningen van WSZ) hebben we de achterstand een klein stukje kunnen inlopen. Voor meer informatie over de huisvesting van statushouders over de eerste helft van 2024 en het toezichtoordeel van de provincie verwijzen wij u graag naar de raadsinformatiebrief met ID 452 d.d. 25-09-2024.
15		14	ESA	Hoe stimuleert het college het starten van kinderdagopvang voorzieningen?	In het najaar van 2024 doen we een voorstel aan uw raad middels de legesverordening om kinderopvangleges af te schaffen. We verwachten hiermee de financiële drempel om een vorm van opvang (kinderopvang, gastouderopvang) te starten te verlagen.
16		15	ESA	Is het vrijvallen van de stelpost schuldhelpverlening het resultaat van 'op zoek naar ruimte in de begroting'? Waarom was deze stelpost er eerder?	In de 2e bestuurlijke rapportage 2023 is het budget schuldhelpverlening voor 2024 incidenteel verhoogd. Vandaar dat het verschil tussen de begroting 2024 en 2025 gelijk is aan dit bedrag. De woordkeuze vrijvallen is verwarrend.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
17		15	ESA	Op productgroep inkomen per saldo positieve afwijking t.o.v. 2024 van € 24k. Sec o.b.v. lasten daling van € 100k verwacht t.o.v. begroot 2024 en € 400k t.o.v. realisatie 2023. Wat motiveert de verdere verwachte daling van de lasten?	De positieve afwijking wordt toegelicht op blz. 15. Tevens dalen o.a. de uitgaven en inkomsten van de bijzondere bijstand in 2025 ten opzichte van 2024 met € 75.000,- i.v.m. de afwikkeling van de eenmalige energietoeslag in 2024.
	1.	Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid			
18		20	KB	Waarom komen de woorden 'autonome kunstruimte' niet voor in de begroting terwijl bij de voorjaarsnota wel een amendement hierover (unaniem) is aangenomen? Waarom wordt dit plan niet meteen meegenomen? Hoeveel ambtelijke tijd is gestoken in plannen voor dit onderdeel van de schob en wat is er in die tijd hiervoor gedaan?	Het woord "autonoom" heeft betrekking op de kunstruimte. Bedoeld wordt een ruimte die vrij, onafhankelijk, zelfstandig, ongebonden etc. gebruikt kan worden voor kunst. In de aangeboden petitie wordt gevraagd om in de schob tevens een autonome kunstruimte te realiseren. Het ontwikkelplan "Kunst in de Schob" van Kunst in de Kempen (K.I.K.) is besproken met de initiatiefnemers. Naar aanleiding van het ingediende amendement zijn de plannen bouwkundig uitgewerkt om naast het MiVa-toilet ook een autonome kunstruimte te realiseren in de schob. Er vinden hierover gesprekken plaats met K.I.K. om de haalbaarheid en wijze van invulling nader te onderzoeken. Er is niet bijgehouden hoeveel tijd precies waar ingestoken is.
19		20	KB	Wat kost de dorpsondersteuner in Steensel in totaal per jaar (2025). Er wordt vanuit gegaan dat de dorpsondersteuner zichzelf terugverdiend in de WMO-kosten. Zijn er plannen om dan ook een dorpsondersteuner in te zetten in de andere dorpen?	In de begroting 2025 is rekening gehouden met uitgaven tot een bedrag van € 63.600,-- voor de dorpsondersteuner en € 2.500,-- werkkapitaal. Vooralsnog zijn er geen plannen om een dorpsondersteuner in te zetten in de andere dorpen. Er hebben ons ook geen verzoeken bereikt.
20		19	KB	Gezondheid: Gala. Hoeveel geld is erover voor nog niet genoemde projecten/ activiteiten in 2025. Worden die gelden daarvoor daadwerkelijk benut? Welke activiteiten zijn dat dan? Een deel van het restant van de GALA gelden is blijkbaar over voor 'sociale basis'. Hoeveel geld is dit? Is al duidelijk naar welke vorm van sociale basis het geld gaat? Zo ja welke vorm dan?	De GALA gelden worden per jaar toegekend. Het grootste deel van de middelen van 2025 heeft een bestemming. Voor een aantal ketenaanpakken zijn de kosten nog onduidelijk omdat die afhangen van regionale afspraken met o.a. zorgverzekeraars en van lokale keuzes die nog in 2024 worden gemaakt. Voorlopig is begroot dat op versterken sociale basis, leefomgeving en terugdringen gezondheidsachterstanden een budget over is. Dat komt omdat we in 2025 nog invulling voor deze middelen moeten geven. Dit is ook mede afhankelijk van ontwikkelingen in de regio. Het gaat om € 31.000 wat nog geen directe bestemming heeft voor een project of activiteit. Aan het einde van 2025 weten we pas exact welke financiële middelen over zijn.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
21		18	KB	In 2025 komt er aanvullend beleid op de jeugdhulp en voor mantelzorgondersteuning. Hoeveel budget is hiervoor beschikbaar en wanneer kunnen we dit beleid verwachten.	Voor wat betreft jeugdhulp is het Meerjarenbeleidskader jeugdhulp Kempengemeenten 2026 – 2030 in voorbereiding. Bedoeling is dat dit kader eind 2025 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. Voor wat betreft mantelzorgondersteuning vindt eind 2024/begin 2025 onderzoek plaats naar wat anders en/of aanvullend nodig is zodat mantelzorgers zich beter ondersteund voelen. De vertaling van dit onderzoek in een beleidsnotitie wordt medio 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd. Vooralsnog zijn voor beide onderdelen geen extra middelen in de begroting opgenomen.
22			KB	Wat wordt in 2025 ondernomen om sociaal-economische gezondheidsverschillen te verkleinen in de gemeente Eersel?	Zie beantwoording vraag 7.
23		17	ESA	Is er al sprake van een reductie van de instroom binnen jeugdbescherming en jeugdreclassering? En is er al sprake van het verkorten van een trajectduur? Zijn hier cijfers van beschikbaar?	Op dit moment zien we nog geen reductie van de instroom en verkorten van de trajectduur binnen jeugdbescherming en jeugdreclassering. De ambitie van zowel gemeenten als de gecertificeerde instellingen is wel om voor zover als mogelijk de instroom te voorkomen als wel de trajectduur te verkorten. De hervormingsagenda zoals die landelijk wordt uitgerold moet hiervoor ook de nodige handvatten bieden. Het beleid hiervoor wordt vastgelegd in het Meerjarenbeleidskader jeugd 2026 – 2030. Los hiervan blijft het inzetten van deze vormen van jeugdhulp nodig als de ernst van de problematiek zodanig is dat er geen alternatieven zijn. Op dit moment zijn hier dan ook geen cijfers van beschikbaar, omdat het gaat om toekomstig beleid waarvan de effectiviteit nog moet blijken.
24		17	ESA	WMO: kunt u iets zeggen over de werkwijze en inzichtelijk maken van 'complexe casuïstiek' en hoe daar een verbeter slag wordt gemaakt m.b.t. op de juiste manier oppakken en behandelen van de aanvragen?	Bij complexe casuïstiek is de aanpak gericht op het samenwerken van meerdere professionals en disciplines om tot een passende oplossing te komen. Binnen Eersel maken we gebruik van multidisciplinaire overleggen waarbij aan de client individueel maatwerk wordt verstrekt.
25		18	ESA	Hoeveel organisaties maken gebruik van subsidies van het subsidieprogramma?	In het subsidieprogramma zijn 46 organisaties opgenomen die van gemeentewege subsidie ontvangen.
26		22	ESA	De lasten voor Oud. Chronisch zieken en gehand.: zijn dat de kosten m.b.t. de WMO? € 5.216.930?	De productgroep OU. Chronisch zieken en gehand. is een verzamelpost voor alle voorziening voor deze doelgroepen, waarin de uitgaven voor de WMO het grootste aandeel vormt.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	2.	Onderwijs			
27		25	CDA	Is er een verband tussen de schaalsprong en de nieuwbouw van het Rythovius? Op welke wijze is er rekening gehouden met de nieuwbouw van het Rythovius met de schaalsprong? Wordt deze nieuwbouw groter dan het huidige gebouw? Met hoeveel leerlingen wordt rekening gehouden? Kan het Rythovius daarmee al wensleerlingen (na de schaalsprong) opnemen? Of moeten wens-leerlingen straks 'gedwongen' uitwijken?	Bij het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2024-2038 gemeente Eersel is rekening gehouden met de meest actuele leerlingenprognose, gebaseerd op de op dat moment actuele gegevens zoals het woningbouwprogramma dat loopt tot 2034. De verwachting is dat de groei die op dit moment al gaande is verder doorzet. De schaalsprong is voor de eerste termijn (4 jaar) van het IHP geborgd en dan vindt er weer een herijking van het IHP plaats. Tevens gaan we jaarlijks een nieuwe leerlingenprognose laten opstellen om de vinger aan de pols van de schaalsprong te houden. Tot slot is er in het IHP ook een doorkijk gemaakt bij alle scholen ten aanzien van de schaalsprong. Bij het Rythovius College (een project dat start in de eerste termijn) is afgesproken dat bij het ontwerpproces de uitbreidingsmogelijkheden (ruimtelijk) meegenomen worden. Ook wordt er daarbij verkend of de uitvoering volledig of in fasen wordt gerealiseerd. Dat is mede afhankelijk van de leerlingenprognoses. Mocht daaruit blijken dat er een significante bijstelling nodig is, dan komt er een voorstel richting de gemeenteraad. De nieuwbouw wordt kleiner dan het bestaande gebouw waar veel overmaat in zit. De peildatum is 2033 met 1.147 leerlingen en 7.895 m2 BVO.
28		25	KB	Digitaalhuis: uit evaluaties blijkt dat digitaalhuis slechts weinig mensen bereikt. Het project is dus niet doeltreffend en niet doelmatig. Waarom wordt hier dan toch mee doorgegaan? Zijn er in den lande geen voorbeelden van betere projecten op het gebied van laaggeletterdheid en/ of computer-onkunde?	Het bereiken van de doelgroep (NT-1 er) wordt landelijk als heel lastig en uitdagend ervaren met een relatief lage opbrengst. De DigiTaalhuizen in de Kempen zijn namens de gemeenten volop bezig met de werkgeversaanpak, waarbij samen met lokale bedrijven een aanpak opgezet wordt om op gebied van taal, reken en digitale vaardigheden een aanbod voor werknemers samen te stellen.
29			KB	Wat is er al gedaan met de motie over groene speelplaatsen bij scholen?	In de motie wordt het college opgeroepen om in de voorjaarsnota 2026 de extra jaarlijkse kosten op te nemen voor speelpleinen die klimaat-adaptief zijn. De voorjaarsnota wordt in juni/juli 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	3.	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			
30			CDA	Wat zijn de maatregelen die het college heeft genomen / gaat nemen , waardoor om jonge starter of mensen met een beroep als leraar, ambtenaar, verpleger, etc. een huis kunnen kopen in de gemeente Eersel.	Dit punt is onlangs aan de orde gekomen in het raadsvoorstel voor de vaststelling van de Kempische visie op wonen. Uit dit raadsvoorstel (nummer R24.046) de conclusie: Uit monitoring blijkt dat de laatste jaren meer dan 50% van de sociale huurwoningen aan urgenten en woningzoekenden met een lokale binding worden toegewezen. Hierdoor is er nog geen aanleiding om voor dit deel een huisvestingsverordening op te stellen. Kijkend naar de toewijzing van betaalbare nieuwbouw (koop)woningen de laatste jaren dan gaat gemiddeld 66% van de woningen op dit moment al naar kopers die reeds binnen de eigen gemeente wonen. Uit een nadere duiding van de gegevens blijkt dat nog eens tot circa 25% van de kopers een historische binding heeft met de gemeente Eersel. Het invoeren van een Huisvestingsverordening waarbij 50% van de woningen met voorrang aan woningzoekenden uit de eigen gemeente kan worden toegewezen, heeft hierdoor beperkt effect. Specifiek voor starters zorgt het woningbouwprogramma voor meer sociale en betaalbare woningen die ook geschikt zijn voor starters. Daarnaast stimuleren we CPO. Zie hiervoor het antwoord op de volgende vraag.
31			CDA	CPO zou een methode kunnen zijn om lokale mensen een mogelijkheid te geven om een koopwoning te realiseren. Hoe denkt het college over CPO binnen de gemeente Eersel? Zijn er concrete plannen om het CPO in te zetten in onze gemeente? Indien ja, welke plannen betreft dit en wat is de omvang?	Op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Kempische visie op wonen stimuleert het college CPO. In de gemeentelijke woningbouwplannen die in ontwikkeling zijn wordt CPO betrokken. Concreet worden hierover gesprekken gevoerd in het plan Boterbochten III in Steensel en worden voorbereidingen getroffen voor CPO in het plan Veldhoek in Eersel. De exacte aantallen moeten we nog bepalen. Dit is afhankelijk van de behoefte aan CPO en de gevolgen voor de grondexploitatie. De overige gemeentelijke plannen moeten eerst de planologische procedures nog doorlopen voordat we aan de slag gaan met CPO.
32		30	KB	Nieuwstraat 100: voor welke inkomensgroepen is deze kleinschalige wooncluster? Zit hier ook sociale huur bij?	Het woonzorggebouw voorziet in 21 woningen: 20 zorgwoningen en 1 dienstwoning. Dit bestaat uit 9 sociale huurappartementen en 12 appartementen in de vrije huursector. De inkomensgrenzen voor sociale huur zijn van toepassing. Dit is de DAEB-norm: € 47.699 voor een eenpersoonshuishouden, prijspeil 2024.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
33		31	KB	Eenpersoonshuishoudens: Het CBS verwacht een stijging van 35% van het aantal eenpersoonshuishoudens. Hoe anticipeert de gemeente Eersel hierop?	Uit de door de gemeenteraad vastgestelde Kempische visie op wonen blijkt dat we meer moeten inzetten op een- en tweepersoonshuishoudens. Dit tezamen met de noodzaak om meer betaalbare woningen te bouwen zetten we in onze plannen meer in op kleinere grondgebonden woningen en appartementen.
34		31	KB	Achterstand huisvesting statushouders: hoeveel statushouders gaan we in 2025 huisvesten? Wat betekent dat voor de achterstand? Harde plannen of streefcijfers?	Zie de beantwoording van de vragen 13 en 14.
35		31	KB	Hoeveel asielzoekers gaan we in 2025 opvangen? Harde plannen of streefcijfers?	We hebben nog geen concrete plannen voor de huisvesting van asielzoekers. We zijn wel op zoek naar een geschikte locatie en zijn hierover in gesprek met het COA.
36		31	KB	Wat gaat de gemeente in 2025 doen in het kader van Steenbreek. Als er niks gedaan wordt gaat de gemeente zich dan maar weer afmelden?	Op dit moment nemen we deel aan het NK tegelwippen / Steenbreek. Deze actie loopt tot eind oktober 2024. De uitkomsten van deze actie gaan we na afloop bestuderen en vanuit daar mogelijk nieuwe initiatieven ontplooiën? De gemeentelijke organisatie onderschrijft de doelen van de Stichting, maar de uitvoering is uitermate weerbarstig. Met name bij reconstructies zetten we in om de bewoners uit de betreffende straten te motiveren om tegels uit de (achter) tuinen te halen.
37		33	KB	Wat kost de groene BOA in 2025 en wat levert hij concreet op? Het stoppen met de pilot 'wildcrossen' levert de gemeente € 93.000,-. Is dat die groene boa?	De pilot "groene BOA" loopt tot 1 mei 2025. We hebben in 2025 nog een restantbudget van 47.000. Belangrijkste drijfveer voor de pilot is het beëindigen van het wildcrossen. Als we dit willen voortzetten zou het budget opgehoogd moeten worden naar 115.000 structureel. In de VJN 2025 hebben we gemeld dat de evaluatie nog moet worden geschreven, maar dat we al een positieve ontwikkeling ervaren. Bij het schrijven van de VJN 2025 (medio maart) vonden wij het veel te vroeg om al zo ver vooruitlopend op het schrijven van de evaluatie zulke forse structurele bedragen te willen vastleggen. Wij hebben daarbij de suggestie gedaan om later één "grijze" BOA-fte om te zetten naar een "groene" BOA-fte.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
38		34	KB	Er staat "Diverse agrariërs in het gebied gaan in beroep tegen het projectplan waterwet "de Run" en tegen het daarvan afgeleide BP "de Vloete". "Vraag: Hoeveel personen zijn in beroep gegaan. Is het landgoed daadwerkelijk afgeleid van het projectplan de Run? Kan de eigenaar van het landgoed beginnen met de bouw van de landhuizen voordat de RvS een uitspraak heeft gedaan?	Een aantal agrariërs is in beroep gegaan tegen het projectplan Waterwet. Het aantal weten we niet, want we zijn geen partij in deze procedure. Het vastgestelde bestemmingsplan ligt vanaf 3 oktober 2024 ter inzage. Tot 14 november 2024 kan beroep worden ingesteld. Beide plannen (landgoed en beekherstel) hebben voor elkaar meerwaarde. Hierdoor wordt meer omgevingskwaliteit toegevoegd aan de omgeving dan als de beide plannen afzonderlijk waren gerealiseerd. Het bestemmingsplan treedt in werking na 14 november 2025. Op dat moment is het mogelijk om een vergunning te verlenen voor de bouw van de woningen. Het instellen van beroep is niet voldoende om dit te voorkomen. Instellers van het beroep zullen dan een verzoek om een voorlopige voorziening moeten indienen.
39		35	KB	GGA en natura 2000: Is er bekend bij de gemeente hoeveel boeren gaan stoppen o.a. in verband met stikstofuitstoot?	Nee, dit is ons niet bekend. Agrarische ondernemers zijn zeer terughoudend met het delen van hun toekomstplannen.
40		36	KB	Wordt het grondbeleid in 2025 herzien? Zo nee waarom niet en wanneer dan wel?	Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het wenselijk om het grondbeleid te actualiseren (denk aan aanpassing verwijzingen en definities). Dit wordt in de loop van 2025 opgepakt.
41		29	ESA	Grootschalige aanvullingsslag voor integraal Omgevingsplan in 2027-2028, wat zijn indicatief de hiermee verwachte kosten?	Vooralsnog is hiervoor per jaarschijf € 200.000 begroot. Dit cijfer is gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren met grootschalige herzieningen van bestemmingsplannen.
42		31	ESA	Kempische visie op wonen 2024-2028: 2.000 woningen extra in de Kempen, waarbij verdeling over de Kempen nog nader te bepalen is staat vermeld. Wanneer wordt dat duidelijk? En hoeveel woningen zijn dat voor Eersel? Hoe staat dat tot vermeldde op p. 29 onder 'aantal te realiseren woningen'?	De verdeling van de 2.000 woningen extra in de Kempen is nog niet gemaakt. Grotere woningbouwprojecten worden op bestuurlijk niveau afgestemd. Concreet voor de gemeente Eersel is het project Stokkelsche Akker (ongeveer 400 woningen) waarover de gemeenteraad in juli 2024 heeft besloten, onderdeel van de 2.000 extra te bouwen woningen.
43		31	ESA	Woonbeleid: op welke wijze monitort gemeente ongewenste ontwikkelingen op genoemde onderwerpen? En hoe vaak is hierop de afgelopen 3 jaar op geïntervenieerd?	De monitoring van het woonbeleid nemen we op in de jaarrekening. Uit de monitoring bleek dat afgelopen jaren dat interveniëren op onder meer de toewijzing van huur- en koopwoningen aan inwoners uit de eigen gemeente, woningverkoop aan investeerders en de realisatie van woningtypen (met name voor senioren en starters) niet nodig was. Zie ook het antwoord op vraag 30.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
44		31	ESA	Lastiger om onderhoud groen op niveau te blijven uitvoeren. 1. Wat merken inwoners hiervan? 2. Hiervoor is indicator 21 beschikbaar, deze is op totaal van Gemeente Eersel. Hoe scoort elk van de afzonderlijke kernen hierop? Hoe onderhoud weer op niveau te krijgen?	De gemeente Eersel hanteert generiek het B-niveau voor groen. Op specifieke locaties A-niveau. Onkruidbestrijding op verhardingen op A-niveau. Gemiddeld wordt het kwaliteitsniveau nog wel behaald. Wanneer het extreem groeizaam weer is zoals afgelopen zomer, dan werkt de aannemer tegen de ondergrens van het gecontracteerde onderhoudsniveau. Wanneer er zoals in de huidige situatie een tekort is aan arbeidskrachten, is de kans groter dat het niveau niet overal gehaald wordt. Dat zien de bewoners direct. Dat is met name bij gemechaniseerd onderhoud, zoals bij borstelen van onkruid op verhardingen en het maaien van gras. De machines zijn beschikbaar, gekwalificeerde machinisten niet. Gemeentebreed is er 61% tevredenheid over groenonderhoud (landelijk is dit voor vergelijkbare gemeenten 59%). (Bron: waarstaatjegemeente 2022) • Duizel 59% • Eersel 63% • Knegsel 48% • Steensel 67% • Vessem 37% • Wintelre 40% Het is dit jaar een zeer groeizaam seizoen geweest. Het is nog te vroeg om hierop nu al in te grijpen. De hoop en verwachting is dat het volgend jaar weer beter lukt om het onderhoud hoger in de opgegeven bandbreedte te krijgen.
45		34	ESA	Gebiedsontwikkeling Levende Beerze: fietspad tussen Spekdonk en de Donk is in het najaar 2024 aangelegd. Wat is hiervan de status en concrete verwachting?	Pas na de zomer was het beekdal droog genoeg om het werk weer op te kunnen pakken. De aanbrug in het beekdal is inmiddels gebouwd. Zonder nieuwe extreme regenval zoals afgelopen najaar is het fietspad voor het einde van het jaar voltooid en zal het uitvoeringskrediet worden afgesloten.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
46		36	ESA	Krediet voor anticiperende grondaankopen, voor welke termijn wordt dit budget gevraagd en welke percelen/gebieden zijn hiervoor concreet op het oog?	Dit krediet wordt telkens gevraagd voor het lopende boekjaar, zodat het college is staat wordt gesteld om rechtmatig grondaankopen te kunnen (binnen bestaand stedelijk gebied of op locaties die zijn aangemerkt als ontwikkellocaties). De kaders hiervoor zijn vastgelegd in de nota grondbeleid en de verantwoording over de aankopen vindt achteraf plaats via de P&C-cyclus.
47		37	ESA	De planologische lasten voor 2027 staan als baten en de baten als lasten vermeld. Waardoor wijken deze beide ca. € 1 mln af van de andere jaren?	Dit is niet het geval, graag horen we hoe u tot deze gedachte komt. De meerjarige afwijking binnen deze productgroep is volledig toe te rekenen aan het verloop van de bouwgrondexploitatie. Tezamen met apparaatskosten, kapitaallasten en resultaatboeking is deze neutraal in de begroting verwerkt.
4. Milieu					
48		40	CDA	39% CO ₂ reductie t.o.v. 2012. Uit de JR 2022 blijkt dat we -17,26% bereikt hebben per 2020. Wat is de meest actuele stand? En wat is de verwachting over de haalbaarheid van deze reductie? En indien deze niet haalbaar blijkt, welke extra maatregelen zal het college voorstellen om deze doelstelling te behalen?	Op dit moment is er circa 40% CO ₂ reductie behaald met de reeds uitgevoerde duurzaamheidsmaatregelen. Een aantal maatregelen zijn nog in uitvoering, waarmee de doelstelling dus ruimschoots behaald zijn.
49		39	KB	Hoeveel CO ₂ -emissie reductie in % was er in 2023 t.o.v. 2022 of kan er wat meer toelichting gegeven worden bij de gepresenteerde cijfers? Liggen we op schema? Gaan we in dit tempo de doelen halen?	De hoeveelheid CO ₂ -uitstoot in 2023 is nog niet bekend. Daarmee is ook niet te zeggen hoeveel CO ₂ -reductie er in 2023 gerealiseerd is t.o.v. 2022. Extra duiding bij de gepresenteerde cijfers: Na 1990 is de CO ₂ -uitstoot in Nederland eerst nog jaren gestegen. In 2017 was de CO ₂ -uitstoot in heel Nederland gelijk aan die van 1990. Specifiek voor Eersel zaten wij in 2018 op hetzelfde niveau als in 1990 (103.550 ton CO ₂ -uitstoot). In 2022 was de reductie ten opzichte van 1990 26,4%.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
50		44	KB	Uitvoeringsplan aardgasloos maken van gemeentelijke gebouwen: Is dat al klaar? Kan dat naar de raad? Wat levert dat aan energiebesparingen en geld-besparingen op?	Dit jaar zijn er in samenwerking met het Ontzorgingsloket van de provincie Noord-Brabant energiescans uitgevoerd voor de gemeentelijke gebouwen. Deze energiescans moeten nog worden vertaald in een uitvoeringsplan, wat aan de raad wordt voorgelegd voor het benodigde budget. De energiescans beschrijven per gebouw welke stappen er nodig zijn om in 2050 aardgasvrij te kunnen verwarmen. Aangezien de energiescans nog niet zijn vertaald in een uitvoeringsplan is op dit moment nog niet duidelijk welke besparingen (financieel en CO2) dit gaat opleveren.
51		45	KB	Welk opdrachten (ter waarde van €50.000,-) gaan naar KempenEnergie?	De afgelopen maanden zijn er veel gesprekken gevoerd tussen de gemeente Eersel en KempenEnergie (KE). Sinds de zomer hebben we de volgende opdrachten gegeven: - Zonnedak in Steensel - Advies business case Kempenstroom - Subsidie KE - Werkelijke kosten Hoi Eersel vergoeden
52		41	KB	Wat wordt er in 2025 gedaan om de methaanuitstoot te verminderen (minimaal 25% van het opwarmend effect komt door methaan)	Hier ligt geen taakstelling voor de gemeente. Monitoring van deze parameter vindt dan ook niet plaats. Uitvoering van de diverse opkoopregelingen (LBV/LBV+) vanuit de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zorgt er natuurlijk wel voor dat de veestapel krimpt wat een positief effect heeft op de methaanuitstoot. Het ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit heeft hiervoor een programma opgesteld. Het programma is onderdeel van het Klimaatakkoord. Zie voor meer informatie: https://integraalaanpakken.nl/integrale-aanpak .
53		42	KB	Wat wordt in 2025 concreet gedaan om het gehalte gevaarlijk fijnstof in de lucht te verminderen? Iets meer dan aandacht geven aan?	De gemeente Eersel heeft zich aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Om de doelstelling van het SLA te behalen is een (decentraal)uitvoeringsplan opgesteld. Hierin zijn onder andere maatregelen ten aanzien van mobiliteit. In 2025 zal een vervolg worden gegeven aan de uitwerking van deze maatregelen. Op het gebied van mobiliteit zal worden gewerkt aan het verbeteren van de wandel- en fietsinfrastructuur. In het kader van de houtstook zal voorlichting plaatsvinden en ten aanzien van participatie en citizens science zullen in 2025 het Lokale Meetnet en de gezondheidsApp verder worden ontwikkeld.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
54		41	KB	Wat wordt in 2025 gedaan om de kwaliteit van het oppervlakte water te verbeteren?	Verbetering waterkwaliteit is een primaire taak van het waterschap (KRW; KaderRichtlijn Water). Het gemeentelijke aandeel in deze taak is afkoppelen van riolering, aanleg van waterbergingen en daarmee verminderen van de afvoer naar de RWZI (RioolWaterZuiveringsInstallatie). Daarnaast werken wij actief samen met het waterschap in de KRW-projecten “de levende Beerze” en de “Levende Run”.
55		42	ESA	Wat zijn de eerste ervaringen m.b.t. het Mobiel Scheidingstation door inwoners (gebruikers) en personeel die wagen bemensen? En wat zijn uitkomsten van een eerste evaluatie?	De eerste ervaringen vanuit de inzamelaar (bemensing) van het Mobiel Scheidingsstation zijn goed te noemen. Een peiling bij de gebruikers hebben (nog) niet gedaan. In het begin nog wat opstartproblemen m.b.t. de hoeveelheid wat mag worden ingeleverd. We hebben de afspraak met de inzamelaar dat we na 6 maanden gaan evalueren. Met de startdatum van 1-6-2024 zal dat dus einde van dit jaar gaan gebeuren. We houden uiteraard wel vinger aan de pols m.b.t. verbeterpunten die we direct kunnen doorvoeren. Bijvoorbeeld het aanpassen van de locatie in Vessem.
56		44	ESA	In hoeverre worden uitkomsten van nog uit te voeren verkeersonderzoek vanuit plan Vessem Noord meegenomen eventuele verkeersremmende maatregelen Kuilenhurk realiseren?	Indien er ook verkeersmaatregelen buiten het plan nodig zijn, worden deze bij de verkeerstoets meegenomen.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
57		45	ESA	Zeer hoge meerkosten van € 1,8 mln extra voor volledige herinrichting. 1. Door te schrijven dat een jaar is gewacht lijkt het wel alsof de hoogte voor benodigd krediet vorig jaar als in beeld was. Is dat zo? 2. Is niet aanpassen ook een optie en zo ja, wat zijn dan de gevolgen van die keuze?	Deze investering gaat voor circa 1,4 miljoen ten lasten van het GRP en 0,4 miljoen ten lasten van rehabilitatie wegen. De exploitatie wordt hierdoor niet (direct) belast. Ad 1. Ja, wij hadden dat beeld vorig jaar al rond de datum van de begrotingsbehandeling. Gezien de hoogte van het aanvullend krediet hebben wij ervoor gekozen om dit niet op te willen voeren via een berap of een separaat raadsvoorstel, maar deze te betrekken bij de integrale afweging van de begrotingsbehandeling 2025. Dit leverde een vertraging van één jaar. Ad 2: Dit is altijd een keuze. De consequenties hiervan zijn: - Niet kunnen voldoen aan de verwachtingen welke zijn gewekt bij de bewonersinspraak en de kwaliteit zoals benoemd in het BeeldKwaliteitsPlan. - In het afgelopen jaar bleek ook dat de water-problemen aan de zuidelijke rand van het dorp Wintelre mogelijk opgelost kunnen worden met het graven van sloten in combinatie met de aanleg van forse regenwaterriolen in de Willibrordusstraat. Deze riolen zitten niet in het oorspronkelijk geraamde krediet.
5. Veiligheid					
58		50	VVD	Veiligheidsgevoel: wanneer worden alle borden geplaatst tegen het wildcrossen in alle bossen?	De borden in het gebied van de Buikheide en Groot en Kleinmeer zijn geplaatst. Het plaatsen van de borden in de Steenselse bossen wordt na de houtoogst 2024 voltooid.
6. Verkeer en vervoer					
59		53	CDA	Vorbereiding fietsviaduct Haagdoorn. Investering bedraagt een B investering uit de voorjaarsnota van 7.500.000. Is het mogelijk om deze ontwikkeling te temporiseren tot het moment dat de gemeente Eersel een beter financieel vooruitzicht heeft? Is het ook mogelijk om deze investering niet uit te voeren?	In 2022 is een voorbereidingskrediet van € 100.000 voor de aanleg van een fietsviaduct beschikbaar gesteld. De aanlegkosten worden vooralsnog op 7,5 miljoen euro geschat. Doordat wij via de MRE-regio de aanleg van de HUB en de noodzaak van een fietsviaduct aan elkaar gekoppeld hebben, ramen wij hiervoor nu € 7.312.500 aan Provinciale- en MRE-bijdrage. Het verschil ad € 187.500 zou dan onze regionaal vastgestelde bijdrage worden aan dit project. Gezien deze beperkte restantbijdrage voor Eersel levert temporiseren of niet uitvoeren geen substantiële besparing op.
60			-	-	-

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
61		54	VVD	Uitvoering looproute Markt hint. Is het rapport beschikbaar en kan het rapport gedeeld worden? Heeft er inmiddels inspraak plaatsgevonden en wat zijn hiervan de uitkomsten?	De trekproeven aan de bomen van de Markt/Hint zijn onlangs voltooid en het rapport wordt geschreven. Zodra deze beschikbaar is, wordt het gepubliceerd op de gemeentelijke website. Daarna starten we de inspraak.
62		56	KB	Postelseweg: asfalt in plaats van hergebruik tegels is niet duurzaam. Waarom is daar toch voor gekozen. Wat zouden de kosten zijn bij hergebruik tegels?	Uw gemeenteraad heeft een aantal jaren geleden gekozen voor een comfortabele (hoofd)fietspadeninfrastructuur. Comfortgevoel wordt bereikt met gladde wegverharding zoals beton of asfalt. Het fietspad Postelseweg behoort tot de regionale hoofdstructuur en heeft daarnaast een belangrijke toeristische functie. Een tegelverharding past onze ogen niet bij het drukste fietspad van Eersel (van/naar EFC, ter Spegelt en Cartierheide). De eerste afspraken over de uitvoering van dit werk zijn drie jaar geleden al gemaakt met Enexis en Brabant Water. Momenteel wordt het bestek geschreven en de start van de aanbesteding is komende winter voorzien.
63		55	KB	Wanneer komt het separate voorstel voor fietspad Stevert-Heers/ Zandstraat/ Nedermolen?	We streven naar eind 2024/ begin 2025.
64		55	KB	Rehabilitatie Kuilenhurk-Flinkert: waarom wordt niet gewacht tot er een verkeerskundig onderzoek is gedaan mbt de uitbreidingsplannen in Vessem	Vanwege afspraken met nutsbedrijven wordt er eerder begonnen. Met bewoners is hiervoor een nieuw ontwerp/inrichting besproken. De verwachting is dat er vanwege de uitbreidingsplannen hier bovenop geen extra (ingrijpende) maatregelen nodig zijn in de Kuilenhurk-Flinkert.
65		56	KB	Willibrordusstraat Wintelre: waarom moeten de betonstenen vervangen worden door gebakkenklinkers? Wat zijn daarvan de meerkosten? Wat wordt er precies gedaan met het aanvullend krediet?	In het beeldkwaliteitsplan staan gebakken klinkers als ambitie in de hoofdstraten van de noordelijke Kempondorpen. Daarnaast zijn gebakken klinkers duurzaam; deze kunnen meerdere malen worden hergebruikt en hebben zo een lange levensduur. Met het aanvullend krediet gaan we de hele weg opnieuw herinrichten, de groenstructuur versterken en een regenwaterriool aanleggen. De meerkosten voor gebakken steen t.o.v. nieuwe betonstraatstenen ramen wij op € 100.000. De oude stenen zijn van dusdanige slechte kwaliteit dat hergebruiken niet wenselijk is.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
66		56	KB	Parkeerplaatsen Duizelseweg: is dit alleen vanuit esthetisch oogpunt of heeft het ook iets met veiligheid te maken?	Wij zien dit project als een kans om een lang gekoesterde wens/vraag van de aanwonenden te realiseren. Wij graven ± 1/3 deel van de weg al open voor aanleg van het riool. Brabant Water gaat haar waterleiding over de hele lengte van de weg vervangen. Met het krediet voor de parkeerplaatsen wordt het rommelige straatbeeld verbeterd en de bewoners houden schone schoenen als ze daar parkeren, Er speelt hier geen veiligheidsprobleem. Het betreft hier een doodlopende weg met een parkeerfunctie voor aanwonenden en bezoekers van het centrum.
67		52	ESA	In welke mate worden t.a.v. regionale ontwikkelingen in regioverband gesproken over om verkeer uit dorpskernen te weren c.q. te vermijden?	In alle 21 gemeenten van de MRE is onlangs de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 vastgesteld. Deze regionale visie voor de regio vormt de basis voor het maken van afspraken met het Rijk, de provincie, gemeenten en overige partners over het uitvoeren van programma's en projecten ten behoeve van de leefbaarheid en bereikbaarheid van onze regio. Hieronder valt dus ook leefbaarheid in onze dorpskernen. Ook de gemeente Eersel zit daarbij zowel ambtelijk als bestuurlijk aan diverse tafels.
7. Cultuur, sport en recreatie					
68		60	KB	DES: wat is er op ambtelijk niveau gedaan m.b.t. tot de nieuwe atletiekbaan? Wat is er bijvoorbeeld al uitgezocht?	Er zijn contacten gelegd met een ingenieursbureau en een bureau voor een subsidiescan. Ook wordt er vanuit ruimtelijk perspectief (afdeling leefomgeving) meegedacht over de invulling van het visiedocument ontwikkeling sportaccommodatie DES.
69		61	KB	Wat wordt er in 2025 uitgegeven aan kunstroute het Groene Lint? Wat zijn de concrete maatschappelijke doelstellingen?	In 2025 staat het plaatsen van het laatste autonome kunstwerk gepland. Hiermee heeft de gemeente Eersel het hele programma uitgevoerd. Medio december 2024 sluit de termijn voor de Leader-subsidie. Medio 2025 ontvangen de gemeente Eersel, de gemeente Veldhoven en Stichting Kunstroute Het Groene Lint de eindstand en wordt een eindafrekening en verdeling gemaakt van de Leadersubsidie. Als daar duidelijkheid over is kan gezien worden of en voor welk bedrag er nog een laatste kunstwerk geplaatst kan worden. Het doel van de Route Kunstroute is de verbinding stad en platteland. De maatschappelijke doelstellingen staan beschreven in het Werkplan 2022-2026 "Beeldend Bezig" van de kunstcommissie. Zie ook vraag 71.
70		61	KB	Speelbeleid: Kan een indicatie gegeven worden van de kosten van uitvoering van het speelbeleid?	Voorstel ten aanzien van nieuw beleid en bijbehorend krediet wordt tweede helft van 2025 aan de raad voorgelegd.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
71		61	KB	Wat kost LandArt. Wat zijn de concrete maatschappelijke doelstellingen?	Een Kunstwandelroute-tentoonstelling zoals gehouden in de kernen Wintelre en Knegsel kost tussen de € 10.000,- en € 14.000,-. Afhankelijk van de externe subsidies die worden toegekend. In de begroting 2025 is een bedrag van € 15.000,- geraamd. Dekking vanuit de bestemmingsreserve Kunst. De maatschappelijke doelstellingen staan beschreven in het Werkplan 2022-2026 "Beeldend Bezig" van de kunstcommissie. Hierin is ook de Kunstwandelroute-tentoonstelling opgenomen met een bedrag van € 14.000,- een keer in de twee jaren. Het werkplan is 29 november 2022 aangeboden aan de gemeenteraad.
72		61	ESA	Wat wordt jaarlijks aan gelden gereserveerd voor renovatie hockey kunstgrasvelden?	In het MIP is in 2026 een investering renovatie kunstgras hockeyvelden opgenomen van € 330.000,-, de kapitaallast in 2026 bedraagt € 19.360,- en in 2027 € 38.253,- dit bedrag is hiervoor beschikbaar.
8. Economische structuur					
73		65	CDA	zijn er plannen om een industrie of woningbouw te realiseren ten noorden van de Knegsels dijk? Indien Ja, kan de raad inzicht krijgen in deze concept-plannen?	Er zijn op dit moment geen concrete plannen.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
74		65	KB	Hoeveel geld wordt uitgegeven aan Visit in 2025, welke doelen worden daarmee gerealiseerd (concrete maatschappelijke effecten). Wordt dit bedrag dan ook doelmatig besteed?	€ 172.928 bestaande uit een basissubsidie, extra projectgelden en het salaris voor de Visit Eersel manager. Met deze gelden wordt invulling gegeven aan het doel van Visit Eersel om de gemeente Eersel aantrekkelijk(er) te maken en leefbaar te houden voor bewoners, bezoekers en bedrijven. Dit wordt gedaan door in te zetten op 5 strategische pijlers: 1. Professionele en continue aanpak waarborgen; 2. Versterken en profileren van het aanbod en DNA van de gemeente; 3. Stakeholders uit alle kernen van de gemeente (ver)binden en (ver)leiden; 4. Regiobrede samenwerkingen aangaan om kansen te benutten; 5. Inspelen op de veranderende (toeristische) markt. Eén van de aanbevelingen uit het artikel 213a onderzoek 2024 is om op korte termijn te komen tot een DVO tussen de gemeente Eersel en Visit Eersel waarin doelstellingen (pijlers) en verwachte resultaten SMART geformuleerd worden.
75		64	ESA	Voorlichtingsbijeenkomsten voor ZZP-ers worden door gemeente in 2025 gehouden. Vanuit welke gedachte is dit een taak van de gemeente?	Zoals in de begroting onder het kopje “Economische ontwikkeling gericht op een zo groot mogelijke welvaart” beschreven (p.63), streeft de gemeente naar behoud van werkgelegenheid. Een van de projecten die daarvoor geïnitieerd worden, is informatievoorziening aan ZZP’ers. Hetzelfde staat, zij het in iets andere bewoording, onderaan pag. 64 van 'Totaaldocument begroting 2025-2028' (corsa nr. 24.22447). In het coalitieakkoord staat: <i>“Onze dorpen en buurtschappen liggen in een omgeving die vol is van ontwikkeling en ondernemerschap. Daar zijn we trots op. Daardoor is in algemene zin sprake van welvaart. En van vele kansen. Dat willen we blijven benutten.”</i> De ZZP avond dient er ook voor om deze ondernemers op nieuwe kansen te wijzen, in dit geval de opkomst van AI. In het kader van bovengenoemd beleid wordt deze avond al sinds meerdere jaren georganiseerd.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
76		65	ESA	Verschillende lokale activiteiten worden door Visit Eersel verder ingevuld. Eersel was in 2014 Wandelgemeente van het jaar. Destijds was een speciale wandelwebsite met alle wandelroutes beschikbaar voor inwoners en toeristen. Waarom was de toegevoegde waarde destijds te laag om website operationeel te houden?	De speciale wandelwebsite is destijds opgezet met als doel om verkozen te worden tot wandelgemeente van het jaar (wat in 2014 gelukt is). Deze website bestond naast de website van TIP waar onder andere een selectie van de beste wandelroutes gepromoot werd. Een paar jaar na de verkiezing in 2014 is er een weloverwogen beslissing gemaakt door TIP om te stoppen met de betaling van de hostingkosten voor de extra website. Dit kwam vooral door het gebrek aan vrijwilligers en middelen om alle wandelroutes te controleren, bij te houden en de website up-to-date te houden naast de al bestaande website van TIP. Inmiddels zijn SPE en TIP samengegaan in Visit Eersel en is er 1 website met routes (fiets-, wandel- en rutterroutes): www.visiteersel.nl .
77		66	ESA	Hoe wordt bewaakt dat niet of minder digitaalvaardige inwoners en ondernemers bij kunnen blijven als de gemeente voorop loopt bij nieuwe oplossingen en digitalisering van de samenleving en organisatie?	We zijn ons bewust bij onze informatieverstrekking dat er ook inwoners zijn die minder digitaal vaardig zijn. Op onze platformen willen we de gebruiksvriendelijkheid verder vergroten door onder andere taalgebruik en toegankelijke technologieën (spraakbesturing/grotere knoppen). We blijven digitale oplossingen combineren met fysieke diensten (hybride dienstverlening). Telefonisch of fysiek contact blijft mogelijk.
	9.	Bestuur en organisatie			
78		73	KB	Jeugd: Taakstellende bezuiniging van 300.000,-. Hoe wordt die gerealiseerd?	Dit zou een taakstelling zijn die door het rijk zou worden ingevuld. In de raadsinformatiebrief inzake de septembercirculaire kunt u nu lezen dat inmiddels het kabinet Schoof heeft besloten om deze taakstelling in te trekken. Ter dekking hiervan is de algemene uitkering verhoogd.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	10.	Algemene baten en lasten			
79		71	CDA	Stelposten (bovenaan eerste tabel) en P72 tabel stelposten. Kan er meer inzicht worden gegeven wat de noodzaak is van de stelposten, waarvoor de stelposten worden gereserveerd en Wat de relatie is tussen de stelposten op P71 en P72?	Vooraf: Op bladzijde 71 bovenaan wordt eerst toegelicht de verschillen tussen de stelposten in begroting 2024 en 2025. Vanaf bladzijde 72 worden alle stelposten die in begroting 2025-2028 zijn opgenomen afzonderlijk toegelicht. Een stelpost is een gereserveerd budget in de begroting wat nog vrijgegeven dient te worden door de gemeenteraad. Alle overige posten in de begroting worden vrijgegeven aan het college na vaststelling van de begroting. Een stelpost wordt bijvoorbeeld gebruikt indien we van het rijk rijksmiddelen krijgen voor een nieuwe taak, echter er dient nog onderzocht te worden hoe we aan deze taak invulling geven en wat het gaat kosten. Aan uw raad wordt dan voorgesteld om deze rijksmiddelen te reserveren waarbij op een later moment een voorstel zal volgen hoe we willen omgaan met deze rijksmiddelen. Indien deze rijksmiddelen niet worden gereserveerd, worden deze rijksmiddelen algemeen dekkingsmiddel en zouden ze ondanks misschien verplichte taakuitvoering, ingezet kunnen worden voor andere zaken. Feitelijk wordt er dan van uw raad tijd gevraagd om tot een nader onderbouwd voorstel te kunnen komen. Bovenaan op bladzijde 71 worden de verschillen tussen 2024 en 2025 toegelicht. Op bladzijde 72 worden de stelposten voor 2025 tot en met 2028 toegelicht.
80		72	ESA	In tabel op p. 72 staan deels andere bedragen vermeld dan in de opstelling op p. 71. Wat is juist en waarom?	Idem als hierboven: Bovenaan op bladzijde 71 worden de verschillen tussen 2024 en 2025 toegelicht. Op bladzijde 72 worden de stelposten voor 2025 tot en met 2028 toegelicht.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	11.	Overhead			
81		74	CDA	Hoe kan het, gezien de situatie van tekorten, dat post 44. Apparaatskosten van € 623 in 2022 tot € 746 toeneemt in 2023 ten opzichte van 2022 (een stijging van afgerond 20%)? Daarbij opgemerkt dat de norm kleiner of gelijk dient te zijn dan € 623?	Een belangrijke oorzaak van de stijging van de apparaatskosten per inwoners is de stijging van de formatieomvang die in het proces rondom de vaststelling van de begroting 2023 heeft plaatsgevonden. Deze uitbreiding is inclusief de formatiegroei die voortkomt takenverschuivingen met de GRSK waarbij daar de apparaatskosten evenredig zijn gedaald. Daarnaast stijgen jaarlijks door inflatie ook de overige kosten binnen de apparaatskosten, zoals ICT en elektriciteit & gas.
82		74	CDA	Gezien de stijging van de apparaatskosten (waaronder uitbreiding van het vaste personeel) blijft ook de externe inhuur hoog (op 26% en daalt amper in 2023 ten opzichte van 2022). De norm is hier overigens 18,8%. De verwachting zou overigens zijn dat als de apparaatskosten stijgen (meer mensen in vaste dienst) er minder ingehuurd zou hoeven te worden. Wat is de verklaring voor de hoge kosten van inhuur in 2023?	De extra formatie, die per 2023 beschikbaar werd gesteld, kon niet direct worden ingevuld door vast personeel, de werving van nieuw personeel kost tijd. In deze periode is op vaste formatie ingehuurd. De inhuur die daarvoor wordt ingezet is kostenneutraal en wordt gedekt door geld wat overblijft vanuit de vacatureruimte. In 2023 waren er daarnaast nog een aantal bijzondere omstandigheden, zoals de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In lijn met de vastgestelde organisatievisie worden voor tijdelijke projecten externe projectleiders ingehuurd, waarvoor de dekking wordt begroot in het project. Er is dus geen relatie tussen de stijging in apparaatskosten en het percentage externe inhuur.
83		74	CDA	Wat is de verwachting van de toekomstige apparaatskosten. Zullen deze hoger of lager worden? Daarbij rekening houdend met mogelijke ontwikkelingen als de wens tot een bouw van een nieuw gemeentehuis en de toename van de lasten van de GRSK.	Apparaatskosten bestaan voor een groot gedeelte uit salariskosten die de CAO voor gemeenteambtenaren volgt. Hierdoor zullen de kosten blijven stijgen. Ook de overige lasten zoals bv. elektriciteit van gemeentehuis en ICT zullen door inflatie stijgen. De formatieomvang in deze begroting is gelijk gebleven met die in de begroting 2024.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
84		78	VVD	Onderzoek verplaatsen gemeentehuis en Muzenval: Wat houdt het onderzoek precies in? Waarom wordt het bedrag opgenomen als investering en niet als incidentele kosten?	Het onderzoek gaat over het amendement dat in de raadsvergadering van 2 juli 2024 is aangenomen op agendapunt 5.1, nr. R24.061. Op dit moment werkt de ambtelijke organisatie de uitgangspunten van de bestuursopdracht verder uit. Naar verwachting ligt deze op 10 december 2024 voor aan de raad. Deze onderzoekskosten worden als krediet aan uw raad gevraagd en deze uitgaven komen direct ten laste van de exploitatie (afschrijving ineens). De dit bedrag middels een krediet beschikbaar te stellen is niet jaar gebonden. Aangezien we reeds gestart zijn met de voorbereidingen zal in de 2^e berap 2024 een voorstel volgen om een gedeelte van dit krediet reeds vanaf 2024 beschikbaar te stellen.
85		74	KB	De externe inhuur is hoog. Wat zijn daarvan de nadelen?	De nadelen van externe inhuur is dat de kennis maar tijdelijk bij de organisatie blijft. Daar tegenover staan ook de voordelen: voor projecten kan iemand voor een periode worden ingehuurd, zodat de vaste medewerkers het eigen werk kunnen blijven doen en toch de ambities van de gemeenteraad gerealiseerd worden. Daarnaast stopt de betaling als een ingehuurde kracht verzuimt en betaalt de organisatie geen loonbelasting, verzekeringen, het individueel keuze budget en pensioen. In de vastgestelde organisatievisie is opgenomen dat we voor projecten externe projectleiders inhuren.
86		78	ESA	Bij vervanging materieel buitendienst wordt gesproken over aanschaf. Wat motiveert waarom (financial en/of operationele) lease geen optie zou zijn?	Per saldo zijn de jaarlijkse kosten voor nieuw aan te schaffen voertuigen lager dan voor lease. Dit heeft te maken met de specifieke opbouw van bedrijfsvoertuigen en het feit dat onze wagens relatief lang meegaan. We rijden jaarlijks weinig kilometers. Ze staan langer bij een klus dan dat ze reistijd/-afstand hebben. Hierdoor zijn de onderhoudskosten laag.
	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen en stelposten			
				Geen vragen	

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
PARAGRAFEN					
	1.	Lokale heffingen			
87		86	CDA	De geraamde opbrengst van de leges is € 960.000 en de kosten bedragen € 1.982.000, het dekkingspercentage komt daarmee uit op 48%. Dit is laag gezien het feit dat er 100% dekking mag zijn zeker nu de rechter heeft aangegeven dat kruisbestuiving tussen titel 1 en 2 mogelijk is. Titel 1 is 26% kostendekkend en titel 2 69%. Is het niet mogelijk om meer door te berekenen?	In algemene zin wordt in het kader van ombuigingen gekeken naar de kostendekkendheid van leges. De uitkomsten daarvan worden verwerkt in de begrotingscyclus 2026-2029. Wat betreft titel 2: De geraamde opbrengst leges in 2025 met betrekking tot projectbouw is ruim € 250.000 lager dan geraamd in 2026 en 2027. Dit zorgt dat de kostendekkendheid in 2025 lager is dan de jaren 2026 en 2027. Tevens wordt opgemerkt dat het moment dat leges moeten worden verantwoord niet altijd in lijn is met het tijdstip dat aan desbetreffende omgevingsvergunning wordt gewerkt.
88			VVD	Er wordt voorgesteld om de OZB voor niet woningen meer te verhogen dan de OZB voor woningen. Wat is na deze verhoging de verhouding tussen OZB voor woningen en niet woningen?	Het verhoudingspercentage OZB van de opbrengst tussen 2024; woningen 64% en niet-woningen 36% na verhoging in het jaar 2025 wordt deze verhouding; woningen 62% en niet-woningen 38%.
	2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing			
				Geen vragen	
	3.	Onderhoud kapitaalgoederen			
89		99	CDA	Beheerplan speeltoestellen. Wat is de status van dit document en wat is de verwachting voor de jaarlijkse kosten: toename, afname en gelijkblijvende kosten?	De gemeente kent geen beheerplan speeltoestellen. Alle speeltoestellen worden jaarlijks door een gecertificeerd bedrijf gecontroleerd. Naar aanleiding van deze inspectie worden de toestellen gerepareerd. Naar verwachting nemen de kosten toe vanwege uitbreiding van het areaal speeltoestellen en leeftijd van de speeltoestellen.
90		96-97	ESA	GRP: nu helft v/d inkomsten voor toekomstige vervangingen en andere helft voor onderhoud. In verre toekomst verhouding 2/3 vs 1/3. In hoeverre wordt hiervoor nu al voldoende gereserveerd om vervangingspiek vanaf 2030 uit geheven rioolheffing te kunnen voldoen?	Op basis van de uitgangspunten ten tijde van het opstellen van het GRP 2022/2027 is er voldoende gereserveerd voor de vervangingspieken vanaf 2030. Voor het aflopen van het GRP wordt deze reservering geactualiseerd.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	4.	Treasury			
91		102	ESA	Paragraaf renterisico vermeld een tabel. Verwachte toekomstig aan te trekken vreemd vermogen is hierin niet opgenomen. Vanaf welk jaar is verwachting dat er vreemd vermogen aangetrokken moet worden en in orde van welk bedrag o.b.v. huidige inzichten en geplande investeringen/uitgaven?	Klopt. Op basis van de liquiditeitsbegroting verwachten we de geldleningen af te afsluiten: 28,0 mln. (2026), 17,7 mln. (2027) en 15,4 mln. (2028). Hierbij is uitgegaan van leningen die aan het eind van de looptijd worden afgelost. Vandaar er in de tabel voor de renterisiconorm geen bedragen zijn opgenomen bij de onderdelen 1a en 2a.
	5.	Bedrijfsvoering			
				Geen vragen	
	6.	Verbonden partijen			
92		107 en verder	CDA	De gemeente levert aan diverse verbonden partijen een financiële bijdrage en eerder is aan verschillende partijen gevraagd of de financiële bijdrage van Gemeente Eersel niet omlaag bijgesteld kan worden. Kan op deze verbonden partijen niet meer druk uitgeoefend worden gezien de resultaten die deze partijen behalen? Voorbeelden zijn: - Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost (Gemeentelijke Gezondheidsdienst): - Behaald resultaat € 1.290.000 en financiële bijdrage 2025 gemeente Eersel € 896.169; - Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO): - Behaald resultaat € 1.010.542 en financiële bijdrage 2025 gemeente Eersel € 1.367.471; - Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf Kempenplus: - Behaald resultaat € 1.840.969 en financiële bijdrage 2025 gemeente Eersel € 5.007.000.	Voor de resultaatbestemming en hoogte van de reserves wordt verwezen naar afspraken tussen de 21 gemeenten ("Beleidsnotitie kaders P&C documenten 4GR", deze is als bijlage toegevoegd).

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
93		107	CDA	Is er een financiële trap op - trap af afspraak met alle verbonden partijen? Is het mogelijk om dergelijke afspraken te maken met alle verbonden partijen? Indien niet allemaal, welke wel / welke niet?	Er is geen concrete afspraak voor samen trap op en samen trap af met alle verbonden partijen. In de zienswijze bij vaststelling van de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regelingen hebben wij het begrotingsadvies van de VNG aan de besturen van de GR's verstrekt. Zie onderaan de beantwoording van de vragen de tekst die bv aan ODZOB is verzonden.
94			ESA	Diverse verbonden partijen beschikken over een solvabiliteitspositie van > 25%. 1. Wat rechtvaardigt m.n. bij die partijen een dermate hoge bijdrage zoals genoemd staan? 2. Kan in tijden dat het financieel zwaarder wordt voor de gemeente (Ravijnjaren) de bijdrage omlaag? Indien niet, waarom zou dat dan niet mogelijk zijn?	Solvabiliteit geeft weer de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen. Een hoog percentage heeft aan dat er relatief veel eigen vermogen is. Er wordt dan minder gefinancierd met vreemd vermogen hetgeen een positief effect is op de exploitatie van de gemeenschappelijke regeling en derhalve ook voor de deelnemende gemeenten. Het eigen vermogen wat de 4 grootste gemeenschappelijke regelingen mogen aanhouden is geregeld in de afspraken tussen 21 gemeenten ("Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR). De bijdrage die gemeenschappelijke regelingen vragen is het saldo tussen hun lasten en baten. Hun reserves zijn er enerzijds voor hun weerstandsvermogen en anderzijds kunnen zij incidentele lasten mee dekken. In beginsel kunnen er geen structurele lasten gedekt worden met reserves. Zie hiervoor antwoord op vraag 93.
7. Grondbeleid					
95		125	CDA	Gronden bedrijventerreinen 'Bedrijvenpark uitgegeven c.q. toegezegd...hierover is voorzien in 2024/2025' en P 65 Kempische bedrijvensvisie 'In 2023 hebben de subregio's in Zuidoost-Brabant ...vooralsnog pas op de plaats te maken.' Wat is de relatie tussen deze 2 teksten? Wat houdt de pas op de plaats concreet in?	Voordat de ontwikkelstrategie en de schaa sprong op de politieke agenda verschenen, waren de Kempengemeenten al aan het onderzoeken of en hoe er invulling gegeven zou kunnen worden aan de behoefte van nieuwe (lokale) bedrijfsgronden. Er wordt een pas op de plaats gemaakt totdat besluitvorming omtrent de ontwikkelstrategie is afgerond.
96		125	KB	Is het verplicht om de geliberaliseerde pachtgronden te verpachten?	Nee, het niet verpachten zou in financiële zin wel leiden tot verminderde opbrengsten in de begroting. Daarnaast kunnen de agrariërs deze gronden dan ook niet benutten ten behoeve van hun bedrijfsvoering en zal de gemeente een alternatieve wijze van beheer toe moeten passen.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
97		127	ESA	In samenvatting verloop bouwgrondexploitaties staan bijvoorbeeld de eigen gronden in Vessem Noord en Nardushoek in Knegsel niet opgenomen. Wat is de verwachting vanuit die projecten?	Het gebiedsconcept voor beide projecten is vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan de stedenbouwkundige uitwerking en de voorbereiding van de ruimtelijke procedure. Na afronding wordt de wijziging van het omgevingsplan en de bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling voorgelegd aan uw raad. Na vaststelling zal het project als bouwgrondexploitatie in beheer worden genomen.
8. Openbaarheid Wet open overheid (Woo)					
				Geen vragen	
FINANCIËLE BEGROTING					
1. Overzicht van baten en lasten					
98		130 ev (vs pag 5)	ESA	Structurele uitgaven dalen van ruim € 63 mln. in 2025 naar nog geen € 59k in 2026 (afname van € 4,77 mln.) om vervolgens verder te dalen naar minder dan € 58 mln. in 2027 (afname t.o.v. 2025 van € 5,64 mln.). Komt voornamelijk door lagere lasten voor programma 3 (RO) (2026: -/- € 4,17 mln. / 2027: -/- € 5,58 mln.) en dan m.n. vanuit productgroep 'bouw en wonen'. Saldo in die drie jaren redelijk gelijk tot stijgend t.o.v. begroot 2025. Graag nadere duiding voor ontwikkeling in genoemde productgroep.	Een grote post die alleen in 2025 wordt geraamd is de lasten voor de opvang van Oekraïners. De begrote lasten in 2025 bedragen € 3.473.000 (excl. €370.000 leefgeld in progr. 0) en de geraamde baten bedragen € 3.843.000,-. De lasten en baten voor Oekraïners zijn per saldo nihil. De resterende afwijkingen zijn voor een groot gedeelte de mutaties in de bouwgrondexploitatie. Per saldo zijn de mutaties in de bouwgrondexploitatie ook budgettair neutraal geraamd.
99		131	ESA	De samenhang met tabellen per jaar en de exploitatieoverzichten in afzonderlijke programma's voor jaren na 2025 is niet te maken zonder aanname te maken dat verschil ook vanuit de mutaties reserves komt. Klopt deze aanname? Zo niet, hoe is dan aansluiting te maken?	Voor uw raad hebben wij in begrotingsjaar 2025 een aparte tabel toegevoegd die de aansluiting van de diverse programma's laat zien. Voor de jaren daarna is dat niet gedaan, indien dit wenselijk is kunt u dit kenbaar maken. U kunt per programma uit het overzicht baten en lasten de saldo bedragen bij elkaar optellen (inclusief de mutaties reserves) om een aansluiting met de exploitatieoverzichten in de afzonderlijke programma's te maken.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	2.	Financiële positie			
100		140	CDA	Punt 10, wat was exact de verklaring van het overschot op de personeelskosten ad € 549.000, zeker gezien het feit dat er rekening was gehouden met een indexering van de personeelskosten? Zulke verschillen kunnen een behoorlijke wissel trekken op de begroting en wordt de kans kleiner hierop in de toekomst nu een (gedegen?) onderzoek is gedaan?	Een goede berekening maken van de sociale lasten blijft lastig. In de begrotingen van 2023 en 2024 werden de sociale lasten berekend op basis van een percentage per team, gerekend over het gemiddelde van het jaar daarvoor. Naar aanleiding van het overschot bij de jaarrekening 2023 is voor de begroting van 2025 opnieuw gekeken naar alle verschillende onderdelen die deel uitmaken van de sociale lasten en deze zijn (accurater) herrekend. Hierdoor zal de kans inderdaad kleiner zijn dat er zulke verschillen in de personeelsbegroting komen.
101		138	ESA	Tabel op p. 138 lijkt voor jaren 2027 + 2028 foutieve getallen te bevatten. Uitkomst veranderd overigens niet voor begroting.	Klopt, voor de jaren 2027 en 2028 zijn de getallen onjuist wij zullen dit aanpassen in de begroting. Onderaan de laatste pagina van de vragen treft u een nieuwe tabel aan met de juiste getallen.
102		145	ESA	Kapitaaldeckingsreserve t.a.v. rente komt te vervallen. Rente is slecht te voorspellen. Dat was in 2021 ook al lastig. Met welke gedachte is die toen wel ingevoerd?	De kapitaaldeckingsreserve is destijds ingevoerd omdat dan ook de rentelasten van de betreffende investering incidenteel gedekt kon worden uit reserves. Dit ontlast de exploitatie en belast de reserves.
103		146	ESA	Voor 2025 heeft renteomslag geen invloed op de exploitatie. Hoe zit dat naar verwachting voor jaren erna?	Volgens de liquiditeitsprognose zijn er in 2025 nog overtollige liquiditeiten waarover we een rentevergoeding ontvangen. Dit zorgt ervoor dat de renteomslag 0% bedraagt, immers rentebaten mogen niet worden doorbelast naar betreffende programma's. In 2026 is de verwachting dat we een geldlening moeten aantrekken en dan zal de renteomslag positief worden. De extra rentelasten van deze nieuw af te sluiten geldlening hebben we vanaf 2026 in programma 11 geraamd.
104		145-146	ESA	Wat is het voordeel dat kapitaaldeckingsreserve rente wordt opgeheven?	Dit is veel beter te begroten aangezien dan alleen de rentelasten van de komende 4 begrotingsjaren worden geraamd. In het plaatje van totaalfinanciering past het dragen van de rentelasten ten laste van de exploitatie beter dan dat deze deels uit de reserves moeten worden gedekt.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	3.	Meerjaren investeringsprogramma 2025-2028			
105			CDA	Welke nog niet uitgevoerde investerings- of krediet voorstellen zijn niet wettelijk verplicht en zouden daarmee getemporiseerd kunnen worden totdat de gemeente Eersel dit wel kan betalen, hierbij niet rekening houdend met eerdere besluiten van de raad of politieke koers? Kan er inzicht gegeven worden in het financieel effect van iedere investering, wanneer deze wordt getemporiseerd/ niet doorgaat. Kan hiervan een gedetailleerd overzicht worden gemaakt.	In de voorjaarsnota is per investering aangegeven welke investering al dan niet wettelijk verplicht is. Het college heeft rekening houdende met uw opmerkingen tijdens de raadsbehandeling van de voorjaarsnota dit investeringsschema opgesteld. Het is aan uw raad om al dan niet in te stemmen met voorgestelde investeringen. Op bladzijde 149 en 150 staat het volledige investeringsschema waar in de kolom netto lasten de kapitaallasten worden vermeld die rechtstreeks ten laste van de exploitatie komen. Daar waar geen kapitaallasten staan vermeld is de dekking via de reserves en of gesloten financieringen zoals bijvoorbeeld riolering.
106			ESA	Diverse investeringen zien op riool. Welke investering(en) hiervan kan / kunnen in de tijd naar achteren geschoven worden zonder de afbreuk te doen aan goed waterafvoer bij zwaardere regenbuien?	Geen. Deze investering worden gedekt uit het GRP en heeft geen direct invloed op de exploitatie.
107			ESA	Idem t.a.v. asfalteren van fietspaden, zonder dat dit ten koste gaat van veiligheid fietsers?	Nergens staat de veiligheid van fietsers ter discussie. Los van voorbereiding van nieuw aan te leggen fietspaden, betreft het hier het asfalteren van de fietspaden Postelseweg (2025) en het fietspad Hoogcasteren (2026). De paden zitten aan het einde van hun technische levensduur. Uitstel veroorzaakt extra onderhoudskosten. Voor de Postelseweg zijn voor 2025 al verregaande uitvoeringsafspraken gemaakt met de nutsbedrijven.

#	Hfst Par	Pag.	Fractie	Vraag	Antwoord
	4.	Meerjarenbegroting			
108		156	ESA	Diverse bestemmingsreserves staan al verschillende jaren op de balans en muteren niet, ook niet in begroting tm 2028. Welk van deze reserves zou niet opgeheven kunnen worden en waarom niet?	Hierbij worden enkele nuances gemaakt. • Allereerst hebben we bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2020 een 9-tal bestemmingsreserve opgeheven. Toen is geconcludeerd dat voor de overige reserves er nog voldoende draagvlak is. • Dat er in het overzicht op bladzijde 156 geen mutaties te zien zijn vanaf 2025 wil niet zeggen dat er geen mutaties plaatsvinden. Bijvoorbeeld de bestemmingsreserve compensatie landbouwgronden wordt conform de grondnota gebruikt om het landbouwareaal op peil te houden. De mutaties in deze reserve vinden vaak plaats in het actuele begrotingsjaar, in dit geval 2024. In de bestuurlijke rapportages wordt de raad hierover geïnformeerd. • Sommige bestemmingsreserves zijn feitelijk verkapte voorzieningen. Vanuit praktisch en soms technisch oogpunt is gekozen voor een bestemmingsreserve. Als voorbeeld hiervan gelden o.a. de dekkingsreserves en wachtgelden wethouders. • Indien bv de bestemmingsreserve sociaal domein wordt opgeheven, zullen we onze minimale buffer voor weerstandvermogen moeten ophogen. In de begroting is deze bestemmingsreserve het benodigde globale weerstandsvermogen binnen het sociaal domein. Ook bij de overige bestemmingsreserves ligt een gedachte, waarbij een kanttekening geldt indien uw raad wenst deze te laten vrijvallen. Praktisch gezien stellen we voor hierover contact op te nemen met het ambtelijk apparaat via de griffie.
RESERVES EN VOORZIENINGEN / BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD					
				Geen vragen	

Nadere toelichting op:

Vraag 93:

Zienswijze.

De gemeente Eersel staat voor grote financiële uitdagingen, net als veel andere gemeenten. Ook voor de gemeente Eersel geldt 2026 als 'het ravijnjaar'. Op 1 maart 2024 heeft de VNG een begrotingsadvies uitgebracht. Wij vragen de ODZOB dit advies ook in ogenschouw te nemen. Dat betekent in het kort:

- Bereid ombuigingen voor indien de korting van € 3 miljard vanaf 2026 niet wordt teruggedraaid of verzacht. Breng deze zo goed mogelijk in kaart, maar zet ze nog niet in gang.
- Presenteer deze gevolgen financieel én inhoudelijk zo scherp mogelijk.
- Betrek daarbij het advies van de Taskforce Taken en Middelen, die aangeven vooral te focussen op taken in medebewind.
- Beschrijf in ieder geval de vijf meest significante ombuigingsmaatregelen, hun consequenties en het taakveld dat daarmee geraakt wordt.

We verwachten dat onze verbonden partijen, net als de gemeente Eersel, dit advies opvolgen. Dat de ODZOB hiermee haar budgetten kritisch beoordeeld en waar nodig in de toekomst gaat bezuinigen om bij te dragen aan het sluitend maken van de begrotingen van de diverse gemeenten.

Vraag 101:

Nieuwe tabel:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Uitkomst exploitatiebegroting 2025-2028 voorliggende ontwerpbegroting 2025-2028	254.713	-2.054.979	-2.875.119	-3.545.991
Saldo ná correctie doorrekening prioriteiten A+B en schrappen bestaande dekking C	-165.610	-3.543.188	-3.966.798	-4.263.813
Mutaties ten opzichte van de geactualiseerd beeld (par. 2.1.2)	420.323	1.488.209	1.091.679	717.822